

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an.....Lei 180—
Pe un jumătate an.....Lei 100.—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDACȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-69

ADMINISTRAȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-86

Strălucitul discurs al dlui ministru Alex. Vaida-Voevod și însemnătatea „Chemărilor”

Cu ocazia votării legii administrative la Senat dl Alex. Vaida-Voevod a ținut un fulminant discurs, definind reforma ce s'a înfăptuit ca o sinteză a convingerilor democratice ale dlui Iuliu Maniu și căutând să spulbere atitudinea destructivă a opoziției, calificând-o de incapabilă de mari reforme cu adevărat democratice.

In aplauzele unanime ale Senatului și în asentimentul țării întregi, Domnia Sa a declarat încă odată că poporul Român nu va aluneca niciodată pe panta dictaturii, deoarece steagul partidului național-țărănesc n'are nimic de aface cu aceasta ideologie. — Domnia Sa a crezut deasemenea de cuviință să dea un răspuns atacurilor liberale referitor la chestiunea minorităților.

Dar cea mai importantă parte a discursului o socotim aceia unde Domnia Sa vorbește de „Țara care se organizează împotriva tentativelor nesănătoase”. Un suflu de tinerească atitudine străbate această parte a discursului dl Vaida-Voevod, pe care noi, fiind direct vizați, fim de datoria noastră sfântă, să o reproducem în întregime.

Cu ocaziunea aceasta dl Alex. Vaida-Voevod ca unul dintre cel mai competent, a ținut să releveze importanța falangei „Chemărilor” și rolul ce l-a jucat în 1926, salvând partidul național-țărănesc și prin aceasta promovând puternic ideea democratică, în momentul când se încerca contra ei ultima ofensivă a oligarhiei bancare.

Prin acest discurs dl Vaida-Voevod a pus în lumina lui adevărată rolul, tinerimii noastre, menită să de-a un nou ritm vieții noastre politice. Suntem recunoscători dlui Vaida-Voevod pentru sinceritatea afirmațiilor Domniei Sale și pentru certificatul ce ni l-a dat și cu care vom putea dovedi ori când, lupta intensă ce-am dus-o contra ilegalității stăpânirii de ieri.

Suntem tineri și în entuziasmul nostru, acest discurs, ne va da puteri de viață nouă cari ne vor permite să ne urmăm linia de conduită dreaptă, la orizontul căreia vedem viitorul de aur al acestui neam cinstit, dar pângărit de samsarii străini de sufletul lui.

„Trebuie să constatăm spune Domnia Sa, că există o tendință izbucnită din adâncurile instinctelor acestui neam de a se organiza cu o patimă irezistibilă, în toate părțile țării.

Cei dinții au început la noi dincolo de munți „chemăriștii” odrora le aduc omagiile mele în momentul acesta, pentru că atunci când de sus dictatura fripturistă a încercat cu jandarmii și mituiri să pună călcâiul pe voința țării, când la dvs. în regat, fără milă și oruțare au încercat să rădă din rădăcină noul partid, și sin-

gurul partid țărănesc, atunci au sărit în ajutorul nostru acei 500 tineri chemăriști și au salvat... (aplauze prelungite)... cauza partidului, și a celui național, și a celui țărănesc, identificându-se în suflet și în acțiunea lor, cu adevărata democrație națională reprezentată de cele două partide menite să fuzioneze spre a reprezenta forța irezistibilă de astăzi (aplauze).

Așa, dar am văzut deodată cum începe să, se organizeze în toate părțile; în Bucovina arcașii lui Ștefan, dincolo în Moldova arhanghelii lui Mihai, vulturii albi pe bază cuzistă. După aceia străjerii re-

gelni, la noi în Ardeal, voinicii ba în formă timidă și oțelii averescani, — fără oțel, — (ilaritate) și vestitorii liberali cari nu prea au ce să vestească. De ce această tendință de a se organiza. Pentru că în întregul popor stăpânește un sentiment nedeslușit încă dar care tinde spre a salva printr'o organizare, puțința mulțimei de a-și manifesta voința și de a reacționa în cazul unui pericol național, de voinici, de arhanghelii lui Mihai sau de alte organizații. Acelea care sunt adevărate organisme isvorâte dintr'un sentiment sănătos, acestea viețuiesc, pe când celelalte, ași văzute din desbaterile dela Camera ce soartă le ajunge, când alcătuirii artificiale, fie că se zic „oțelii” fie că se zic „vestitorii”, nu sunt altceva decât încercări de imitare ale partidelor astăzi în opoziție muribunde...”

Ca și individul și națiunea își are simțământul de demnitate. Dacă noi ne purtăm așa cum ne purtăm de când suntem la guvernarea acestei țări, atunci trebuie să așteptăm ca să nu ni se strice rosturile prin minoritari, pentru că precum am zis, noi cei din generația dela Alba-Iulia devenim tot mai puțini la număr din zi ce mergem și ne urmează o generație tânără care sufletește nu se simte angajată de hotărârea dela Alba-Iulia. Și dacă mâine, poimâine, prea s'ar întinde coarda, se prea poate ca deodată ca un țipăt de protestare să senască în această generație strigătul ei: Nu mai vrem să știm de punctele dela Alba-Iulia.

(Din discursul Dl. Ministru Alex. Vaida Voevod).

Comunicatul partidului „Național Român” al dlui Nicolae Iorga.

Lacnic și precis. Scânteietor de spirit și ideal Domnul Nicolae Iorga este veșnic proaspăt. Înțelegător profund al ritmului vremii, având ca scop permanent apărarea sinceră a patrimoniului național, căutând neobosit să stabilească o cohesiune perfectă între ideie și faptă, Dl Iorga dă un puternic suflu moral activității sale politice.

In țara aceasta bogată în oameni de ispravă, harnici, care-și fac neprecupețit datoria, o mână de desmetici încearcă să solidarizeze cu acțiunile lor nefaste întreaga opoziție, indiferent de nuanța politică a fiecărui partid opozant, cu scopul meschin de a face dificultăți guvernului în opera de consolidare a țării jefuite în mod nerușinat de ei. Ideea liberală, la origină a avut un caracter moral și de progres

dând liber curs energiilor creatoare, având în centrul preocupărilor sale omul ca origine și scop civilizației și culturii.

Liberalismul autohton, care timp de trei pătrare de veac a constituit patrimoniul exclusiv al unei tagme de târgoveți a fost lipsit de orice urmă de idealism. Transformând statul într'o adevărată colonie, liberalii noștri, care n'au nimic comun cu doctrina liberalismului autentic, au sleit treptat resursele de bogății obștești în interesul exclusiv al lor!

De aceia, dl Nicolae Iorga declară răspicat că nu are nimic comun cu coteria exploatoare de ieri, că atât bătrânii liberali, cât și tinerii sunt niște bieți ambițioși și ologi ai minții care nu urmăresc altceva decât satisfacerea dorințelor lor mărunte. Lipsa oricărui ideal moral în viața pub-

Manifestele opoziției.

Asistăm zilele acestea la un fenomen curios și semnificativ: manifestele minusculei opoziții retrasă pe Aventinul speranțelor pierdute, de unde, asemenea biblicului Eremia, plânge vremurile de intensă infruptare din averea statului care, spre fericirea noastră, nu mai e administrată de priceperea lor bine cunoscută. O dragoste năbădăioasă i-a apucat pe acești „democrați” față de poporul de care ei numai în opoziție și-aduc aminte. Și de aceea a început să le țină serenade pe sub fereastra colibelor cari au fost mereu insultate de palatele lor, făcute cum cel din urmă țânc, din România Mare, știe.

Avem sub ochi două manifeste. Unul al cetei averescane și altul al clubului de bancheri, înregistrat la tribunal sub numirea de: partidul liberal.

De trubadurul general Averescu nu ne mirăm. Il știm doar cu mâna veșnic întinsă, umblând după ortaci. N'a înțeles încă bătrânul că grupul Dsale nu poate fi un partid pentru că nu are nici aderenții în popor și nici un program politic care să-l deosebească de stăpânii lui adevărați, al cărui supus și preacredincios valet trebuie să rămână. Aceasta atitudine de pescuitor în apă tulbure e ceva sinistru de hidos peste care scuipăm cu toată scârba la care suntem îndreptățiți.

Sigur, mai interesantă e atitudinea partidului liberal. Manifestul acestuia a apărut în oficiosul din Capitală precum și în Națiunea din Cluj. Vom poposi pe-o clipă pe marginea acestei eremiadă, ferindu-ne de-a intra în fondul ei care miroase a miasme. Manifestul e scris de Dl Duca și iscălit de Dl Vintilă Brătianu. Introducet: de o scuză a retragerii din Parlament: „unde n'am mai putut lucra în interesele, superioare ale țării” și termină, acest capitol, cu o scuză că toate neputințele lor de guvernare se datoresc partidului național țărănesc. Mai departe Dl Duca face o șarjă reformei administrative și în fine „în fața țării”, declară că se va începe lupta de mântuire a neamului.

Mărturisim că la atâta cinism nu ne-am așteptat afară doar dacă manifestul n'a fost șoptit la urechia autorului de către Dl Argenteianu. Un val de scârba și se ridică până în gât și umbra lui Tepeș își trece furtună prin fața ochilor.

Biet popor românesc! Până când oare ciocoi stregini de sufletul tău te vor umili mereu, murdărindu-te cu minciuna ipocriei lor politice.

C. Crâng.

lică, ce caracterizează partidul rătăuților fugari, desorientarea ce domnește în tabăra țiganilor după malurile Dâmboviței, criza de direcție și de directive a partidului mort pentru totdeauna, l'a determinat, credem noi pe dl Nicolae Iorga, să infiereze cu toată vigoarea personalității sale acțiunea cărașilor mizeriei noastre.

P. T.

Plătește, boule!

Nu avem obiceiul să ne scriem jurnalul cu foarfecă. Dar nu putem lăsa să nu fie cât mai popularizat articolul D-lui A. Kirilescu din cotidianul „Cuvântul” care pe lângă valoarea lui de neînduplecat rechizitoriu făcut strânsurei de venetici oligarhi mai are și durul de a exprima întru totul sentimentele noastre. „Plătește Boule” e un articol care se transformă într-un stâlp de hotar între două epoci ale istoriei noastre politice și dacă am putea l-am țipări cu lute de foc pentru ca și orbii să-l poată vedea și citi.

Contribuabil român, boule care ai îndurat violența și ai tolerat uzurpațiunea cu o placiditate de rumegător, scoate bani și plătește!

Zece ani de lașitate civică fără precedent în viața publică a popoarelor, au ajuns la scadență.

Plătește miliarde cari alcătuiesc bilanțul guvernărilor sclerate ale Brătienilor și ale lui Alexandru Averescu, cari s'au alternat la putere ca lepra cu răia, trecându-și unii altora programele de spărgători și dosarile trosnind de delapidări.

Plătește sutele de milioane asvârlite când de un fibustier, când de cellalt, în (consulațiunile naționale), când fugăi din fața urnei de votare cu baioneta jandarmului în posterior, care se bălămbănea ca o limbă de pendul în goana la dezordonată.

Plătește formidabilele panamale ale aprovizionărilor, trenurile încărcate cu cremă de obraz, bretele și mănuși de filosele cari soseau de prin toate frunțile în convoiuri nesfârșite, depozitele incendiate sau asvârlite în aer în prețuia verificărilor, muniții de postav și colinele de scule de bumbac, cari se scoteau noaptea pe furis, în camioane-automobile din baracele de desfacere ale statului instalate în Cișmigiu și apoi erau vândute în detaliu negustorilor din piața mare — succesiunea sclerată a lui Jenică Atanasiu și a lui Octav Tăsișoanu, pe care n'ai nici măcar latitudinea de a o accepta azi sub beneficiu de inventar.

Plătește misiunile și comisiunile, echipele de bandiți și de samsari cari au împânzit Europa și au inundat magazinele armatei cu stofă de hârtie, cu bocanci cu tălpi de carton, arsenalele cu puști din cari glonțul refuză să pornească, cu obuză cari nu explodau, și au copleșit aerodramele de aeroplane cari n'apucău să se ridice la două sute de metri în văzduh, că se și prăbușeau la pământ cu sbrătorul prizonier în cușca-i de aluminiu. Batjocura și rușinea furniturilor românești, siguranța teritoriului național și viața apărătorilor lui tripotate de furnizorii venali și de reprezentanții guvernelor de borfași, facturile urcate cu sută la sută și devizele cu mie la mie, prețurile împărțite pe din două între complici.

Plătește nebunia, bonurilor de tezaur, transportate cu cuferele în Expresul-Orient de toți Aronii Schuleri ai regimurilor oligarhice, polițele în alb de miliarde ale statului român risipite pe toate piețele europene, neonorate, neacoperite și protestate, creditul României-Mari nimic și prestigiul ei terfelit, deținătorii acestor petece de hârtie uitându-și indignarea sub ferestrele turlor conferințelor internaționale unde se valorifica tributul de sânge și de sacrificii al națiunilor, decleștate din marele război și se așezau fundațiile noului statut european.

Plătește paraliza generală și megalomania lui Vintilă Brătianu, care în momente ce nu se vor mai întoarce, trântind ușa în nasul negociatorilor benevoli, a condus România-Mare falimentară dela Paris la Spania, a scos-o fărămi din arcanele planului Dawes ca s'o asvârle în brânci, cerșetoare în sdrențe, exhibându și rănile purulente, pe reglementările degradante ale planului Yong.

Plătește miliardele deficitare ale unui exercițiu bugetar acumulându-se cu miliardele exercițiului următor, cangrena finanțelor publice care s'a întins an cu an înspăimântător disimulată de Vintilă

Brătianu care a mistificat Coroana, țara și străinătatea și pe care populația Capitalei — înșirată pe două rânduri dealungul străzilor pe unde automobilul îl ducea săptămâna trecută la Regență — trebuia să-l lapideze ca pe un execrabil impostor și trădător de neam.

Plătește infamia miniștrilor samsari, locomotivele lui Brutinel și forcepsele popii Lupaș, cointeresările lui Tancred Constantinescu și perimelele lui Mrazek, venalitatea parlamentarilor sperțari, corupția înalților funcționari, valeți, spioni și comarși ai regimurilor teroriste și tricolore, — sutele de milioane escrocate din averea statului de Christii Simionescu din fruntea administrațiilor publice românești — miliardele sustrate de la încasări de marile societăți anonime, marile bănci, industriile, trusturile și cartelurile, în tovarășia organelor de control, patronate și stimulate de șefii de la București.

Plătește pustiirea pădurilor, apelor, minelor și cartierelor, petrolului și gazului metan, imensa expropriere a colectivității românești din patrimoniul ei în beneficiul unui pumn de jefuitori.

Plătește iureșul Eteriei averescane prin pivnițele tezaurului dela Ministerul de Finanțe și prin casele de bani ale tuturor administrațiilor financiare din țară din noaptea de jacquerie dintre 3 și 4 Iunie 1927, când casierii publici, aduși de pe la domiciliu în cămăși și în ismene cu revolverul în tâmplă, au predat tâlharilor unși cu chinoros pe obraz cheile secrete și milioane reprezentând salariile funcționarilor, pensiile văduvelor, invalizilor și orfanilor de război.

Plătește optanților unguri cele patru miliarde cari reprezintă valoarea castelurilor, tapiseriilor, argintărilor de familie, parcurilor de vânatoare arhiducale colcând de fazani și de căprioare, vile și podgoriile daruită de Constantin-Porcu codoșilor și slugilor lui de casă.

Plătește cele șaisprezece miliarde pe cari sătenii improprietării le-au achitat până azi lui Vintilă Brătianu pentru loturile intrate în posesia lor, și despre cari nici urmă nu există în registrele de contabilitate publică, irosite în vânt, spulberate în neant.

Adoagă la aceste șaisprezece miliarde deficit cele șaptesprezece miliarde deficit anunțate mai întâi de dl Iuliu Maniu, confirmate de dl Mihai Popovici dela tribuna Camerei, și vezi câte miliarde fac, cetățene române? Și câte miliarde vor mai ieși la iveală, fiindcă fiecare zi care vine, aduce enorma și uluitoarea ei surpriză?

Plătește, plătește, plătește contribuabile, fiindcă o veche zicătoare românească glăsuiește: „Cine nu deschide ochii, deschide punga”.

Plătește, boule!

Alexandru Kirilescu.

Pe marginea modificării legii contribuțiilor directe

În legătură cu proiectata modificare a art. 116 din legea pentru unificarea contribuțiilor directe și înființarea impozitului pe venitul global, care prevede majorarea dobânzilor dela 9 la 15%, de care am luat cunoștință din ziare, găsem necesar de a se extinde această modificare și asupra altor articole, această lege fiind susceptibilă de modificări de pe urma cărora atât statul cât și contribuabilii vor trage foloase și anume:

Statul își va mări veniturile și va face în același timp și economie prin simplificarea lucrărilor în legătură cu impunerea și cu încasarea impozitelor, ne mai trebuind nici să înmulțească personalul în serviciul exterior al finanțelor, actualmente insuficient în majoritatea județelor. Din cauza multiplicității atribuțiilor ce li s'au dat, ei sunt cei mai împovărați funcționari ai Statului.

Plecând dela această premiză și fiind seamă de personalul de care dispune fiscal în serviciul exterior al finanțelor, mai cu seamă de cel dela percepțiile rurale, unde nu se va putea recruta funcționari cu studii, atâta vreme cât vor fi așa de prost retribuiți, repet că ar fi de mare folos modificarea propusă mai jos, simplificându-se legea cât mai mult posibil ca să fie ușor de aplicat.

Mă voi mărgini deci să enumăr pe scurt care ar fi părțile legii ce ar trebui modificate.

I. Toate impunerile să se facă din trei în trei ani de către comisiuni la fața locului, cu excepția firmelor obligate la publicarea bilanțului care se impun anual. Schimbările anuale să se facă numai de agenții fiscalului.

II. Declarațiunile de asemenea să fie obligatorii, tot la interval de trei ani, iar în cursul anului numai când începe sau încetează sau survine o schimbare a venitului în plus sau în minus. De asemenea inovație ar fi să se prevadă în lege ca proprietarii de casă să fie obligați să dea pe lângă declarația lor de impunere și un tablou de toți chirișii ce-i are în casă și ce ocupațiune au, enumerând pe toți membrii familiilor chirișilor cari realizează vre-un venit.

III. Unificarea pe cât mai mult posibil a cotei impozitelor elementare ușurându-se astfel calculul și deci și munca, nu ca acum când numai la impozitul agricol sunt patru cote (cu 10, cu 12, cu 14 și cu 24%) plus aditivele cu 5, 3 și 0.5%.

Cotele adiționale să nu mai fie debitate prin roluri și să se caute altă modalitate pentru ca rolurile să aibă alt format mai mic nu ca acum când, fiind prea mari și descărând zilnic în ele sute de chitanțe, se rup ori cu câtă îngrijire ai umbla cu ele.

IV. Impozitul pe salarii să se calculeze la întreaga sumă primită fie de funcționari fie de lucrători și să fie o singură cotă de exemplu 5%.

Această modificare ar aduce o mare înlesnire la întocmirea statelor mai cu seamă la întreprinderile cu sute de lucrători cum și la verificarea lor de către funcționarii fiscalului.

V. Impozitul global al funcționarilor publici să fie proporțional iar nu progresiv și numai în ce privește salariul ce-l primesc dela stat, ca să poată fi calculat și reținut prin state lunare ca și impozitul pe salarii.

Prin aceasta s'ar reduce aproape cu 1/3 parte lucrul comisiunilor de impuneri și al percepțiilor în ce privește încasarea contribuțiilor directe.

VI. Impozitul minimal să se urce la 100 Lei fiindcă cu 10 Lei nu se acopere nici cheltuielile cu imprimările și încasarea lui.

VII. Să se modifice și art. 113 relativ la acordarea primelor, prevăzându-se categoric la ce primă au dreptul atât denunțatorii cât și constătătorii, iar cota primei să se acorde chiar în aceeași proporție și după aceleași norme după cum era prevăzut în legea Austro-Ungară, — măsură ce s'a constatat că a dat foarte bune rezultate.

VIII. Ar urma apoi modificarea art. 116 intenționată de On. Minister: înființarea carnetelor de contribuțiuni prevăzute de § 303.

O modificare care ar aduce de asemenea însemnată venituri Statului ar fi ca să se impună toate imobilele fără distincțiune, fie ale Statului, fie ale contribuabililor sau altor instituțiuni, nimeni să nu fie scutit.

Suferind aceste modificări legea contribuțiilor directe, ar deveni o lege bună și mai simplă, fiind mai ușor de aplicat cu personalul de care dispune fiscal în prezent.

Controlor-Şef:
V. Arsene.

Din Țara Moșilor.

Printr'o scrisoare ce am primit zilele trecute la redacție, am fost sezizați de unele nereguli rămase de pe urmele fostului consiliu comunal din Câmpeni, actualmente dizolvat și înlocuit cu Comisia Interimară.

La verificarea gestiunii fostului consiliu — compus, firește tot din liberali, — s'a aflat un deficit de 17 mii lei. S'a descoperit ulterior că pădurea destinată populației, a fost defrișată de foștii Consilieri liberali, iar materialul lemnos l-au vândut unei fabrici din Bistra. Se mai pun și alte nereguli în cărua fostului consiliu comunal.

Pentru desvelirea adevărului și liniștirea spiritelor, cerem anchetă grabnică.

De ce întârzie...

Toată lumea știe, că una din cele mai bogate regiuni și țări ale lumii este România, cu imensele-i bogății de zăcăminte cu cereștile-i hambare de întinse pământuri roditoare, cu mările și prețioasele păduri, precum și cu infinit de multe forțe naturale, ca torenți, cursuri de ape, sau ape stătătoare și altele.

Tot așa nimeni n'ar putea contesta, fără să fie absurd de nedrept, că, chiar și între popoarele ginteii latine, — ea însăși recunoscută de cea mai inteligentă, — nația română este una față de care, — exceptând jugurile amarelor robii de până mai ieri, — providența în toate modurile a fost excesiv de darnică.

Este drept, că numai abia câțiva ani ne despart încă de timpul, când aproape n'a fost petec de pământ, care să nu fi căzut pradă grozăveniilor de distrugeri, furturi, banditisme și alte toate celea mai imposibile cruzimi și imoralități, sterilizate de ultima picătură de simț omenesc, săvârșite fie de barbarele trupe ocupatoare germano-austro-ungare, fie de hoardele ruso-soviete, fie de bandele bolșevico-maghiaro-săcuie.

Să fim deci reali, dar și drepti.

De fapt sau consumat considerabile for-

te, energii și bogății pentru repararea, întru cât-va, a urmelor lăsate de timpurile grozavului război mondial.

Mai mult chiar: Este drept, că am avut și ani când și Cerul par'că ne-a zis: acum nu voi fi atât de darnic, pentruca să nu vă măresc posibilitatea de a păcătuți, distrugând totul cu ce vă învrednicesc, prin furturile alor câte-va sute, sau cel mult mii de netrebnici tâlhari și inconștii.

Cu toate acestea trebuie să ne punem vrând, nevrând întrebarea; unde este producția acestei țări mănoase din ultimii 10 ani?

Ce s'a făcut cu munca alor 36 milioane de brațe?

Poate se va răspunde, că aceste brațe n'au lucrat mai mult decât au consumat.

Ar fi o murdară minciună un astfel de răspuns, dar chiar să-l admitem, numai decât ne roade o altă întrebare; de ce n'au putut lucra aceste brațe? Cine poartă vina pentru toate acestea?

Și în fine o ultimă observație și întrebare:

Din grația lui Dumnezeu și voința absolută a tuturor oamenilor cinstiți din această țară destinele noastre au fost încredințate — pentru a fi salvate — guvernului, care pe lângă aceste două argumente de a fi, mai primește aproape zilnic, nu nu-

mai aprobarea țării întregi, dar și celea mai elogiatoase îndemnuri pe drumul început chiar dela factorul suprem, adică înalta Regență.

Ne miră deci, că pe lângă toate aceste, întârzie să se legitimizeze odată articolele categorice prin cari — obligând să dea samă justiției, că ce au făcut și pentru ce, — ce n'au făcut și pentru ce, pe toți cari au avut și cea mai mică posibilitate să manipuleze ceva bun public, sau au avut chiar și cea mai bagatelă înrăurire în conducerea treburilor țării, — să ridicăm un „memento” pentru generațiile viitoare, din ciolanele putrezite pe veci în închisori ale celor, cari se vor putea încadra în aceste articole.

Printr'o astfel de lege sigur s'ar putea găsi unde a dispărut truda de peste zece ani a acestui biet popor.

S'ar găsi și vraja acestei de a putea cumpăra averi cu milioane de către nenorociți de funcționari cu lefuri de 5—7 mii lei lunar.

M'as liniști și eu, căci aș deslega misterul, din ce trăiește foarte luxos un sub-administrador financiar fie zis chiar inspector, care leașa întreagă „ar trebui” să o plătească numai pentru curentul electric ce-l consumă cu ocazia seriatarilor prânzuri sfârșite în zoriile zilelor ce urmează.

Ionel Delacriș.

Voi feciori voinici, frați plugari

Voi tineri plugari ai satelor noastre, voi ați fost groaza cea mare a asupritorilor voștri de ieri, a liberalilor și averescanilor.

Voi știți și ei n'au tăgăduit nici odată că nu vă au în drag. *Nu v'au avut în drag nici atunci când poruncind țării întregi toți slugii lor și asupritorii nemiloși ce v'au trimis, au umilit trupurile voastre neputând stăpâni sufletele voastre.* Dar atunci cum să vă aibă'n drag ei acum când voi ajuși azi sub o cărmuire cinstită, v'ați primit pe lângă datorință și drepturile voastre nu numai pe hârtie, ci și într'adevăr.

Săptămânile trecute mai mult ca oricând, liberalii și averescanii și-au arătat dinții și ura ce-o nutresc față de voi, feciori voinici, ai satelor noastre.

Să nu vă mire însă asemenea lucruri căci liberalii și averescanii, sunt așa de negri la suflet încât ei nu pot rămânea fără răzburare. Ei voiau să vă despartă pe voi de conducătorii voștri politici, căci știau că de ce putere sunteți voi stăpâni. Ei vă cunoșteau din alegeri și v'au cunoscut și după numărul mic al deputațiilor liberali și averescani din acest Parlament. Ei v'au cunoscut din alegeri și își aduc aminte cum vă băteați joc de minciunile lor, cum ați întors fața voastră dela banii lui Iuda cu cari ei ca și Iuda voiau să cumpere gândurile și voința voastră.

Voi însă feciori plugari, v'ați știut cinsti sufletul și nu l-ați vândut nici pe bani, dar nici nu l-ați umilit în fața nimănui, decât în fața aceluia al cărui rob era sufletul vostru.

Liberalii însă cu așa oameni nu-și pot face isprăvurile. Și sufletele lor sunt turburate de curățenia faptelor voastre cinstite. Groaza lor e mare căci nu știu că ce vor face și cum vor face politică peste doi trei ani când încă mulți dintre voi veți deveni alegători și când nu se vor mai putea fura voturile, când nimeni nu va putea fi constrâns să judece altfel, decât cum judecă! Ei sunt neliniștiți căci știu că odată ce tinerii de astăzi vor intra mai mult în politică, atunci socotelile necurate ale liberalilor și averescanilor s'au isprăvit, căci puterea și cărmuirea va fi atunci în mâinile aceluia, cari vor dovedi cu fapte, că sunt cei mai credincioși slujii ai neamului, iar nu cei mai aspri asupritori și cei mai flămânzi cum s'au dovedit a fi cărmuitorii noștri de până'n toamna trecută.

Noi tinerii cărturari din partidul național-țărănist și cari suntem adunați în jurul acestui ziar al nostru, noi frați plugari le-am dovedit liberalilor și averescanilor că tinerimea nu se lasă îmbătată cu apă rece, dar nici nu-și pleacă capul, numai în fața oamenilor și faptelor cinstite.

Partidul nostru e mai întâiu al țărănilor, căci cu ei am dus luptă comună zece ani și în numele și după trebuințele lor — ai plugarilor — se cărmuește azi. Flăcăii voinici ai satelor noastre însă

cari cresc acum n'au luat parte în mod pronunțat în luptele politice; au ajutat foarte mulți dintre ei partidului nostru, dar nu ca membri ai partidului ci numai ca și prieteni ai noștri. Și ne-am întrebat într'o bună zi de ce n'ar putea intra acești voinici flăcăi ai satelor sub steagul nostru, sub steagul tinerilor cărturari din partidul național-țărănist, când noi cu plugarii bătrâni ne-am înțeles așa de bine și când copiii lor, tinerii satelor au dovedit că sunt vrednici. Și atunci văzând noi aceasta am început să vă organizăm, să vă adunăm sub un steag pe toți cei dintr'un sat, să vă spunem de cine să ascultați, de cine să nu ascultați și cum s'ar spune am început a vă purta grijă mai multă ca 'n trecut, am început a ne strânge rândurile

chiar așa cum am făcut-o cu bătrânii, cu părinții voștri cinstiți. Dar dușmanii plugarului, cari sunt liberalii și averescanii n'au văzut cu ochi buni aceasta prietenie a noastră, a cărturarilor tineri cu plugarii tineri, și-au început a spune verzi și uscate, spunând printre altele și aceea că aceasta prietenie a voastră voinicii satelor periclitează țara. Adevărul e, frați plugari voinici, că periclitează, dar nu țara... ci tâlhăria din avutul țării, și asta-i doare pe liberali și averescani, căci pe cale cinstită ei n'au făcut ispravă de când sunt și nici nu vor face.

Să nu uitați dar voinici feciori dela sate că pe voi liberalii dlui Vintilă Brătianu și flămânzii dlui Averescu vă cred de oameni cari vreau să strice țării.

Și vă întreb nu-i asta o bătaie de joc?

Sandu Beiușanu.

Manifeste găunoase.

De câteva zile asistăm la un spectacol amuzant. Oficioasele opoziției sunt pline de manifeste, de pare că se prăpădește lumea. Semnificația lor e lesne de înțeles. Opoziția cu șefii ei retrași din parlament, nu doar că „interesele țării este periclitată” ci fiindcă miliardele jăcmănite de pe spinarea țării, ar fi fost amenințate a rămânea necheltuite dacă agonisitorii ar fi rămas la datorie. Dar și-au părăsit sub pretexte rușinoase posturile, arătându-se nedemni de ele, preferind a se cuibări între străini, după ce și-au făcut de cap căpătuindu-se. S'au instalat la băile celea mai strălucite din străinătate, — fiindcă le dă mâna — ca să-și mai răcorească puțin sufletul, încercat cu păcatele strigătoare la cer, la adresa națiunii. Declarația d-lui Iuliu Maniu, prin care le divulgă faptele și patriotismul adevărat, le-a întunecat vederea. Abea atunci a putut vedea țara de ce regim, ciocoesco-samsaro-fanariot a fost dirijată (furată) până acum.

Bomba tristelor deficite, a răscolit instinctele de răzburare, manifestate prin strângerea sprâncenelor și scrâșnitul dinților. Dar ei au fost atât de circumspecți de au putut observa că rămânerea lor în țară, ar fi agravat neliniștea născută din revoltă; și au plecat.

Crezând că-și va uita țara pe când se vor inapoia de trista amintire a celor 10 ani, în care țara era nimic și interesele lor totul. Credem că nu exagerăm. Că într'adevăr, un rechizitoriu

al guvernelor satrape de până acum, ar scârbi și pe cel mai bandit dintre bandiți.

E fără putință să mai găsești încă o țară la fel batjocorită. Numai Roma, a mai fost jefuită până la desfigurare de către vandali, așa cum a fost jefuită România de lipitorile imputite de până acum.

Se mai întâmplă nereguli și în alte țări, — că doar oameni sunt — păcatele lor sunt însă fără păreche. Nerușinării însă nu se astâmpără! Vreau să astupe cu momeli și vorbe sunătoare cangrena națiunii intrată în putrefacție răspândind miasmele morței, de mirosul căreia, s'au scârbit depărtându-se.

Din stațiunile climaterico-balneare — cuiburi de infecție și risipă a banului furat — își mai aduc aminte fățarnicii boșoroji de biata țară. Și ca s'o consoleze îi avortează, din apa imputită de putregaiul lor în care se lăfăesc, manifeste maimuțarești, pe cari le dau spre publicare în oficioasele lor.

După ce și-au bătut joc de țară atâta vreme, acum văzându-se la adăpost, cred de cuviință să o i-a pe calea declarațiilor amoroase. De data asta însă manifestele sun strigăte în pustiu. Ipocrizia și nerușinarea calificată prin recidivă e evidentă! Țara le zâmbește scrâșnind din dinți cu pumnii încheștați. Iată de ce manifestele găunoase, ale opoziției fățarnice sunt ridicole.

Iosif Poenaru.

Note pe marginea unui manifest

După celebra retragere din parlament, moment însemnat și demn, merit poate să înregistreze o dată pentru memoria celor ce vor studia istoria cronologică; urmă firese și un manifest, cu titluri și suptituri și subliniate după gravitatea capitolului.

Mă urmărește un gând pe care fanatezia cu toate eforturile plus spontanitate, nu poate să-l definească într'una din dimensiunile perceptibile: și anume: Ce-ar zice un străin care dintr'un motiv oare care n'ar avea prea multe cunoștințe, relatări etc. despre noi, și care printr'o împrejurare ar tălmăci rândurile acestui manifest? În orice caz ar crede că la noi este o epocă de haos, care în univers ar avea corespondență, desfacerea pământului din marea nebuloasă și rătăcirea lui prin spațiu. Avem pagini din diferitele revoluții, momente în care ideile mari pornesc vertiginos spre ținta lor, lăsând în urmă dezastre, de cataclisme, dar totuși alături de bastio-

nul în care s'au săvârșit ororile, se înalță în lumină sublimă, înfăptuiri noi, ritmuri noi, pe care viața omească le cere, când oamenii greșesc cărările firești. La noi însă, după cele ce veți citi, „cetitorule abstract” fără identitate, veți crede că deasupra întregii României Mari, de opt luni de zile, s'a eternizat Sodoma și Gomora. Și că plouă cenușe și smoală fiartă, prin atmosferă plutesc hidos, capete de gadină spurcate, iar prin adâncurile pământului scurmă necurmat sobolii, și jale și strigăte de groază scot și copii din pântecul mamei lor... Și vei mai ști, că până acum opt luni, o binecuvântată stare de paradis, se întindea în cele patru zări ale acestei țări, în al cărui pământ, făgăduința împlinise din prinos harurile sale nemăsurate, iar acei care păziau ca minunele să se săvârșească cât mai des, și să potcovească în parte pe fiecare fiu al acestor meleaguri erau (și se găsesse în toate documentele vremii) nu-

miți: clică (cu sens social), oligarhi (din punct de vedere politic), tâlhări-răufăcători (în accepțiune biblică-morală, iar oficial purtase titlul de paradă de „Partidul Național-Liberal”. Uimit de aceste schimbări precipitate te vei întreba poate tot tu „cetitorule abstract” și veji zice bine: Dar ce i-a apucat pe zăpăciiți aceia de poporoni, să-și prade și să-și mănânce în felul acesta paradisul? Nu vei ști; — pentru că legenda mărului era ceva indeobște cunoscut de toți cetățenii, și apoi mărul a fost un motiv de conflict, care a privit numai pierderea bunurilor împărăției cerești; și îndepărtând ipoteza aceasta neverosimilă, vei fi cuprins de multe bănueli, și dacă spiritul D-tale te va încerca, vei pune mâna pe orice izvoare, și vei constata că: Liberalii aceștia erau o societate (să-i zicem așa) autosugestionată că, ca Providența cot la cot, conduce destinele acestui popor. Sugestia prezistând multă vreme în capetela acestor oameni, a adus o puternică perturbație în unele idei despre orânduirea politică a statului. Astfel idei ca: Patrie libertate, constituționalitate, legalism, parlamentarism, interese superioare ale neamului, etc., s'au învălmășit în așa fel; că a dat naștere unei mari dezorientări în conduita acestor oameni, și un fapt concludent este chiar retragerea lor din unicul parlament al legalității, fapt care nu se poate în nici un caz explica prin lipsa lor de răbdare, pentru că i-am văzut sesiuni întregi fabricând legaslații dearându-le legi, în parlamente ilegale.

Iar când un bun român va citi aceste rânduri de ipocrizie prostească și când va vedea cum se aruncă în spatele actualului guvern vina optanților, despre care toată lumea știe că este rezultatul abilității politice de pungă, a răposatului Constantinescu. P. il va svârli din mână cu un gest de nemăsurată scârbă și-l va tămăia cu scuipat.

C. V.

Trei oameni.

In afară de dnii Iuliu Maniu și Vaida-Voevod trei oameni sunt spaima partidului liberal.

Și-anume: Virgil Madgearu, Mihai Popovici și Ion Mihalache.

De fapta între oamenii de ieri cari au condus țara și cei de azi se dă pe tărâmul legislației economice. Căci orice s'ar zice, astăzi economicul precede politicul.

Convinși de acest adevăr, dnii Virgil Madgearu, Mihai Popovici și Ion Mihalache au început cu zor schimbarea legilor economice ale liberalilor — *procreate din acel îngust „prin noi înși-ne” — și înlocuirea lor prin legi noi, mai conforme cu spiritul de largă pulsație al vremurilor actuale și cu imperativul de fericire al țării românești.*

Virgil Madgearu ne-a dat legea comercializării și a minelor, a purificat atmosfera dela C. F. R., Mihai Popovici a realizat împrumutul, a făcut rânduială în averea statului iar Ion Mihalache a pregătit și pregătește cunoștințele legi agrare cari vor înviora simțitor agricultura țării noastre.

Astfel criza economică — avem depline nădejdi — va fi soluționată așa cum așteptăm cu toții și așa cum așteaptă Țara. Cei trei oameni, cari muncesc cu zor pentru fericirea acestei țări merită toată recunoștința noastră.

Tocmai de aceia am ținut să-i relevăm în mod deosebit și cu această ocazie. Pentru că ei sunt p'ldă de sacrificiu și muncă — care trebuie arătată tuturor.

Atât celor de-ai noștri cari dorim să-i încante, cât și dușmanilor partidului național-țărănesc, cari se vaietă și se tânguie.

Azi a trecut vremea tragerilor pe sfori și a vorbelor goale. Nimeni nu mai poate fi înșelat cu apă rece. Tot ce se cere sunt: fapte și iar fapte.

De aceasta a dat dovadă deplină guvernul actual. Trinitatea Madgearu-Popovici-Mihalache, este desigur una din cele mai puternice verigi din lanțul celor cari au înfăptuit pozitiv CEVA pentru bunăstarea și prosperarea țării.

Ipocrizie europeană.

Se pare că războiul mondial — pată neagră în analele omenirii — pe lângă multe dezastru în viața materială a popoarelor, a cauzat mari sdruncinări și capitalului etico-uman răspândind între popoare mișmele ipocriziei deșănțate ne mai cunoscute până acum.

Intr'adevăr, nici când nu s'a putut observa mai flagrant, sirelicurile, minciuna, și dedesupturile cu cari manevrează în culise, fiecare popor, în credința unei eventuale glorie ce ar vrea să o repoarte, într'un viitor nu prea îndepărtat, neștiind asupra cui, când anume și pentru ce un suflu necurat și drăcesc stimulează popoarele la manevre — dăunătoare pacifismului — desfășurate în beznă tănuirii. Se înșeală în credința aceia cari își închipuie că petelele de hârtie, tratate, dădora de fraze sforăitoare au restabilit pe veci pacea între oameni, paralizând pentru totdeauna pornirile beligerante.

Războiul cel mare a fost pus pe roate nu numai de betege voioase omenesii. — ci credem că a fost mai mult un imperativ categoric al unor necesități economice. Precum tot sufocarea economică i-a pus capăt.

Războiul s'a încheiat prin izbândă unora și umilirea celorlalți. De aceea să nu se aștepte întronarea unui pacifism perpetu — până când ura din oameni e fără margini și dorința de răzbunare nefărmurită.

Numai considerente de ordin vital sunt capabile de a fixa într'u cântă hangul, furia și longevitatea instinctelor animalice puse în acțiune.

În astfel de împrejurări ne pare apodictică și utopică credința în realizarea unui regim de perpetu pacifism între popoare.

Și iată de ce ne place să taxăm drept ipocrită comportarea popoarelor în domeniul pacifismului.

Să nu se uite că războaiele nu sunt numai rezultatele minții maladele ale popoarelor, ci mai degrabă fenomene naturale și firești ale vieții colective.

Și credem, că chiar, impulsurile acestea sădite de natură, sunt acelea cari stimulează popoarele la o politică de duplicitate. Pe deoparte ca să fie la modă, strigă cât le ia gura pace, pace, pacifism, dar în ascuns se înarmează până în dinți ca nici odată.

Fățărnicia de multe ori e dusă la extrem. Se înființează tribunale internaționale sub diferite numiri cari de cari mai pompoase, având sfânta menire de a aplana conflicte, cari altfel ar duce la încrucișări de spade.

Se ridică sleaguri kellogiene pe fronțiștii cu literele păcii, la cari aderă toate națiunile, dar pe sub mână se înarmează din greu. De ce? Credem fără pereche în istorie, stilul mare în care se desfășoară propaganda de reducere a armamentului și a armatei. Și totuși azi se fabrică și se cheltuiește mai mult cu armata ca ori când. Spre a ne convinge e suficient să cercetăm cheltuielile armatei inserate în bugetele diferitelor țări.

Cifrele ne va desvălui misterul, și vom vedea că nu există țară care să nu-și fi îndoit sau împărțit cheltuielile ce le avea cu armata dinainte de război.

Lăpădând masca, vom înțelege că atmosfera ce plutește deasupra Europei de zece ani încoace, transpiră orce mirodenii numai pacifism nu.

Puțin miros de trupuri despicate de obuze nemiloase, plus o crasă dorință împinsă până la sălbătăcie, de a revansa — iată atmosfera Europei. Nu sentimente de pacifism dumnezeesc stăpânește mentalitatea actuală generațiilor europene trecute prin fiorii morții — ei instincte murdare de răzbunare animalică.

Iată adevărata aramă a pacifismului european dechizat.

Potopul de foc ce a căzut deasupra Europei nu de mult, în loc să o cumintească, mai rău a îndrăcit-o.

Credem că nici suspinul văduvelor și orfanilor, după cei cari — pentru

fară și pentru ambițiile celor sus puși dornici de glorie — s'au rupt de ai lor pentru a se da pradă corbilor, nu vor putea pune stavilă unei noi încercări.

Europa pe lângă toate propagandele anti-războinice, își face mai degrabă impresia unui vulcan domolit. În craterul căruia se aud însă aglomerându-se forțe nevăzute, cari așteaptă expansiunea.

Statele Europei au presimțiri furebre și de aceea se înarmează, în secret însă, căci, groaza ce le-o strecoară în suflete imaginea viitorului război, îi împiedecă să dea pe față.

Alsacia și Lorena de o parte, de altă parte frumosul Ardeal sunt punc-

tele nevralgice, pentru cari se vor formula revendicări. De dragul lor se istovesc puteri în fabrici de muniții se îngârbovesc chimiști în laboratoare.

Pregătirea cu tot ce e mai eficient în domeniul distrugerii, iată mitul Europei, nu întronarea pacifismului perșeta pe care-l trâmbează.

Iată de ce comportarea Europeanilor din ultimul timp n'o putem taxa mai mult decât o crasă ipocrizie calificată. Noi să nu cădem însă în delir și să dulmecăm pe laurii idealului împlinit în sunetele armonioase ale pacifismului cântat de ipocriți.

Să fim atenți, și țari, mai tari ca ori când să fim, nu de dragul zarvei ci a păcii.

I. P.

Vezuviul oriental.

Au trecut abia zece ani dela războiul cel mare, care va rămânea ca o pată în istoria civilizației și orizonturile se întunecă din nou, amenințând cu furtună. Se pare că ideea de pace, împrăștiată prin sigilate tratate diplomatice, e în secolul nostru o idee declarată utopică, în situația de a nu mai putea fi pusă în coordonanță cu tendințele politico-economice ale națiunilor.

Pusesem speranțe mari în anul 1919, anul în care se părea că fusese un examen al conștiințelor și care anunța o epocă de pace fecundă, în care să se refacă sbuciumul sufletesc al popoarelor, îndobitocite în tranșeele betonate; să se refacă miile de gospodării sătești distruse și mulțimea orașelor, trecute prin focul necruțător al oțelului, în spatele căruia, asemenea unei parodii, rânjea „Kultur“-a germană, înarmată. Și speranța creștea și mai mare și mai temeinică atunci când din inițiativa practică a americanului Willson, se crease suprastatul dela Geneva, în postura de inger al păcii, căutând fel și chip să găsească forța miraculoasă, necesară coeziunii pacifiste dintre națiuni, sleite în cel mai vehement și mai barbar război înregistrat de spana istoriei.

Astăzi speranța de pace îndelungată se spulberă pe necetul întărit de realitatea faptelor. Se pare că în timp de zece ani unele popoare s'au vindecat complet și uitând trecutul se aventurează iarăși pe panta războiului care se dovedește astfel ca un instinct ce nu poate fi smuls din structura eului nostru.

Intr'adevăr suntem în preajma unui conflict armat ce pare de neînălțurat între două formidabile popoare: între 170 milioane Ruși și 300 milioane Chinezii. Telegramele oficiale ce ne sosesc sunt anemice. Dar o înțelegere temeinică a problemei și un larg spirit de intuiție ne va arăta că acest conflict nu poate fi declarat banal și nici nu poate rămânea neobservat de oficialitatea din palatul Sturza.

Cauzele noului conflict sunt de mai mare importanță decât soarta unui arhiduce oarecare, în numele căruia cavalerii Spadasini ai anului 1914 sau angajat într'un duel apocaliptic. Actualmente lângă hotarele Mancuriei se caută să se rezolve probleme și concepții de viață nouă, capabile, dacă ele s'ar realiza, de cele mai radicale schimbări, nu atât în domeniul frunțurilor, ci în acela al așezămintelor sociale moderne, al economiei politice, al producției și al repartizării acesteia. Rusia pedeoparte e țara comunismului integral iar China țara unde tradiția e ridicată la rangul de drept

Un oaspe plăcut în România.

Cu multă plăcere anunțăm venirea în țară a d-lui prof. univ. și publicist: Scotus Viator. Distinsul profesor e într'o călătorie de studii, cu care ocazie va trece și prin România.

Marți vom avea fericirea să-l avem la Cluj în mijlocul nostru.

consuetudinare și unde comunismul pare o aberație.

O eventuală victorie a Rusiei iar pregăti acesteia calea spre Marea Galbenă și spre India iar o problematică înfrângere a ei ar pune în mișcare Japonia ai cărei ochi vigilenți urmăresc cu atenție evenimentele. Dar toate faptele ce se petrec acolo sunt a se sparge în capul Angliei, al căru Imperiu colonial pare și care e o cauză profundă a nemulțumirilor de cari nu e străină nici Casa Albă a Democrației americane.

E adevărat că evenimentele se petrec departe dar distanța azi nu mai contează.

Vremea miopiei noastre diplomatice credem că a trecut. De aceea trebuie să urmărim cu deosebită atenție faptele ce se desfășoară în extremul orient, cu atât mai vătos cu cât unul din marele state beligerante se găsește în imediata noastră vecinătate iar în caz de pericol, forțe oculte, în intervale cadente, vor căuta să ne amintească mereu că „România e o santinelă, un pion al capitalismului contra haosului rusesc“. Ori care ar fi starea vecinilor noștri va trebui să recunoaștem că bolșevismul nu e o forță de disprețuit.

De aceea urmărind evenimentele, guvernul poporului, guvernul Maniu, trebuie cu prudență să înlăture ori ce tentative de aventură la cari am putea fi împinși fără voia noastră și cari ne-ar putea costa irosirea speranțelor milenare, înfăptuite acum zece ani, prin cumplită vărsare de sânge și prin momente de grea cumpănă a existenței noastre naționale.

Drăgan Corneliu.

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

D. Gh. Judecătore, com. Ardeleni. Ți-am spus deja odată că „Justiția“ e legată la ochi. Știu dragul meu, căci am fost eu cu unul la alegeri. Aveam instrucții precise dela centrul partidului nostru, ca nu cumva să se facă, fie chiar și numai din bravură, vre-o denaturare a rezultatului voturilor. Îndeosebi dacă vre-un președinte fanatic pentru ideologia partidului nostru ar vroi să dea puțin cu degetul... pe un capăt al cumpănei „justiției“ înspre favorul nostru, atunci să se refuze cu cea mai mare energie acea inmixtiune. Eu la alegeri mi-am nimerit judecătorel! Fanatic... dar al oamenilor de ieri... se închipuia că e Jeantehaș și că va conduce alegerile cum va vroi el; până bine n'țeles au luat o altă întorsătură lucrurile, derutându-l dela planurile lui dictatoriale. Azi sub regimul juridic al nostru, acest om și-a făcut rost de avansare? Tari mai pot fi unii oameni pe piață. Ori alții să fie slabi? E inutil „Justiția“ nu vede bine nici cu ochelari.

D. Ermolae Deșteptu, com. Săvegl. Fă și D-ta ca fostul ministru C. Banu, care deși liberal, nu prea era optimist cu bacalaureatul, și și-a trimis copilul să facă bacalaureat la Oradina.

Ei D-ta nu știi că atunci când se făcea o lege liberală, se lăsa câte o porțiță de scăpare celor protejați, ca de ex. să studiezi în vechiul regat și să faci bacalaureat în Ardeal. Vezi de aia sunt bune legile bine studiate căci atunci mai e timp și pentru asemenea încurajare... „en familie“. Nici nu știi câte odată ce bine îți poate aduce câte o provincie dezrobită.

D. Costică Protescu, com. Epocani. Papa dela Roma? e Papa dela Roma! atât! A! cu infailibilitatea? Da. Uite. Atunci când vorbește dela „catedră“ adică în calitate de su-

Spicuiind presa

(at) Cetim cu multă pasiune ziarele și îndeosebi pe acele care sunt scrise din convingere.

Evident că dintre aceste ne interesează mult și cele ale opoziției. Nu mai puțin cele scrise în limbi străine, care de obicei sunt și străine de ceea ce se petrece între granițele acestei țări născută din suferințe milenare.

Zilele trecute am cetit între altele și oficiosul partidului maghiar dela Arad ziarul: „Aradi Magyar Ujság“ care studiind deaproape ziarul nostru ne aduce o „gravă“ învinuire! Ne acuză că părerile noastre nu cadrează cu părerile dumnealor.

Nostim de tot. Par'că programul tineretului național-tărănist, ar fi fost redactat la Budapesta și impus nouă ca unui partid maghiar din țările întregite cu teritorii din fosta Ungarie. Să creadă oare ungerii că noi avem alt program înafară de ceea ce dictează sufletul nostru tinăr și nepătat? Nu ne vine să credem. Pentru aceasta ne miră mult capul de acuză, absolut gratuit, ce ne aduce oficiosul maghiar dela Arad. Acuză confratelii în cerneală și hârtie dela Arad ne măgulește căci prin articolele, ce ne dedică nu face altceva, decât să ratifice gândul nostru curat: apărători îndărugiți ai pământului, ai graiului și prosperității românești. Dealtfel noi suntem ferm convingeți că ziarul maghiar din chestiune, nu s'a gândit un singur moment ca acest organ oficial al tineretului național-tărănist și mai presus de toate român, să se gândească cu mintea lui Bethlen fie de dincolo fie de dincoace. Ne vine să credem că acuzându-ne de român intrasingenți, n'a avut nici o altă intenție decât, să facă un sport gazetăresc.

Dați înainte deci!!

În același timp am primit o altă „lovitură“ dela ziarul liberal din Chișinău Basarabiei: „Dreptatea“. Acolo ziarul nostru este — vorba vine — acuzat că a reprodux texte din vorbirile chemăriștilor, unde se spunea că în țara noastră s'a furat!! De fapt dacă stai și te gândești bine că ce mare neadevăr s'a afirmat prin aceste, stai să încremenești. Să spui că s'a furat gândindu-te la sfântul Tancred și la „național liberalizarea“ din ultimii zece ani, e o mare nedreptate. Credem că „Dreptatea“ liberală nu e în clar cu noțiunile. Noi sub cuvântul de a fura înțelegem sustragerea avutului țării de exemplu în favorul unui ins. Și dacă și dânsii aceasta înțeleg sub cuvântul furt, atunci noi retractăm!?! N'a furat nimeni! nici chiar sfântul Tandcred. Doamne păzește! N'a furat, a jefuit ca'n în codru.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN